

Nenavadno srečanje

Šmarnice 2014

Kratka predstavitev vsebine

V polmraku velike cerkve se pred majhno lučko, pred omarico, ki ji pravimo tabernakelj, srečata dva svetova. Župnik Janez in otrok Žan. Župnik se bori s strahom, da bo v izpraznjeni cerkvi postal samotar in menih, in v tej notranji bitki stopi v njegov svet zvedavi Žan. Kaj le počne ta človek v tej veliki zgradbi, sam na kolenih. Župniku ni težko razumeti začudenega Žana, zato hitro postaneta prijatelja. Z njim gre na igrišče, pomaga mu pri slovenščini, Žan pa se v njegov svet poda z vprašanji, kaj dela Bog v tabernaklju. Zakaj se je pustil ujeti v tako majhen prostor, če je mogočen. Z župnikom se podata skozi zgodovino odrešenja in ugotavljata, kako iznajdljiv je Bog, ko se približuje ljudem. Nazadnje se njuno druženje spet vrne k začetnemu vprašanju. Bog je tu, ker nas ljubi.

Peter Žakelj CM in Urška Smerkolj

1. Nenavadno srečanje

Pomlad je. Vse se prebuja - v naravi namreč. »Ljudje dremajo naprej,« na kolenih pred najsvetejšim otožno razmišlja novi župnik. No, novi od poletnih počitnic. Prišel je v župnijo, ki je bila nekdanj poznana po gorečih, delavnih in pokončnih ljudeh. Cerkev, pravi kronika, je bila vedno polna, čeprav je bila videti za kraj čisto prevelika. Sedaj pa se napolni le še za božič in veliko noč. Nekaj starejših ljudi pride k maši, mladih ni, zdi se, da je prišel pokopat zadnje vernike. Da, pogrebov je res precej, krstov malo, na poroke so pa skoraj pozabili. »Sam Bog ve, kdaj bom poročil prvi par,« se župnik sprašuje v molitvi.

»Kaj naj storim?« razmišlja. V tem kratkem času je poskusil že vse, kar mu je po razmišljanju in molitvi prišlo na pamet, a ljudje se vsaki pobudi kar se da elegantno izognejo. No, molitev vedno ostane. Čudna služba. Nikoli se ni čutil poklicanega v kak strogi in zaprti red, a vedno bolj je podoben kakšnemu menihu. Župnišče je postalo celica, cerkev, čeprav velika, samotna molilnica. Pridiganje pa je podobno nekdanjemu samostanskemu branju pri kosilu, ko so bili običajno celo menihi s svojimi mislimi daleč od sporočila, branje pa je bolj služilo tišini kot zbranemu razmišljanju. Tako je tudi ob nedeljah pri maši. Ljudje so med njegovimi pridigami sicer tiho, a s svojimi mislimi vsak pri svojem opravilu ali razvedrilu.

Vse te, že skoraj črne misli, skuša župnik deliti z Gospodom v tabernaklju. Tedaj pa se za njegovim hrbtom nekaj zgane. Svetloba pomladanskega sonca odrine nihajna vrata. »Kdo pa se je zmotil?« pomisli. »Ah, ne bom se menil, kdo je. Hvala Bogu, če je prišel molit. Če pa mene išče, bo že pristopil in povedal kaj potrebuje.«

Vse je tiho. Nič. A občutek ima, da ga nekdo prav od blizu opazuje. No, lepa reč. Kaj pa je to? Obrne se in zagleda otroški obraz. Kuštrav fantiček je, nagajivega pogleda, zvedav in zmeden hkrati. Začudeno ga gleda, kot bi prvič srečal človeka.

»Kaj pa me gledaš tako začudeno?« ga vpraša župnik.

»Nič,« odvrne deček, »pogledat sem prišel, kaj je tukaj.«

»Kako, kaj je tukaj? Saj vidiš, da je cerkev,« reče župnik.

»To vem, ampak kako je videti od znotraj, nisem vedel,« pojasni deček.

»In, kaj praviš?« vpraša župnik, ki ga veseli otrokova iskrenost.

»Čudno je. Nenavadno. Veliko in prazno,« reče deček nekoliko negotovo.

»Kaj pa ti je najbolj čudno?« ga vpraša župnik.

Fantiču je malo nerodno, pa vseeno pove: »To, da v tej veliki prazni zgradbi klečite obrnjeni v najbolj temen kot.«

Župnik se veselo nasmehne. Kako lepo je, če je človek iskren, si misli. »Tam je lučka, vidiš. Ne molim pred temo, ampak obrnjen k lučki, ki predstavlja neskončno luč: Boga, ki biva tam v tabernaklju.« A že se ugrizne v jezik in sam pri sebi pomisli: »Kaj mu vendar razlagam? Saj me ne more razumeti.«

Pogleda dečka in se nasmeje: »Neskončna luč, Bog, tabernakelj, čudne besede kaj?«

»Tu je vse čudno. Zakaj ne greste ven? Zunaj je sonce, lahko bi z menoj metali na koš,« ga povabi fantič.

Župnika zaboli, da ga otrok ne vpraša, kaj več o besedah, ki jih ne pozna, a pomisli, da je bolje, da nadaljuje pogovor tam, kjer si otrok želi družčine. Ne more mu dati nekaj, po čemer ne prosi.

»Seveda lahko greva na igrišče ob cerkvi. Najprej pa mi povej, kako ti je ime.«

»Žan sem,« mu reče. »Kaj pa ti, kako je tebi ime.«

»Krasno,« reče župnik. »Jaz pa sem Janez.«

Podata si roke. Potem gresta iz cerkve in na igrišče.

»Bog ve, zakaj mi je poslal tega otroka?« razmišlja župnik. Nekaj upanja vendarle je, da postaneta prijatelja in da ga bo kdaj vprašal kaj več o cerkvi, Bogu, tabernaklju, Odrešeniku, Božji ljubezni.

Oh, o vsem tem bi mu rad kaj povedal. A zdaj je najbrž najbolje, da skupaj nekajkrat vržeta na koš.

Naloga

Spomni se dogodka iz domače cerkve, ki ti najbolj ostaja v spominu. Nariši ga ali opiši in se s starši pogovorite o njem.

2. Srečanje daje novo upanje

Župnik Janez je bil po včerajšnjem srečanju kot prerojen. V njegovo sivino je zasijala nova lučka upanja. Mogoče pa ga Bog le ni namenil za puščavnika ali meniha v praznem župnišču. Še je upanje, da lahko koga razveseli. No, saj ve, upanje deli umirajočim. Vsaj včasih ga še pokličejo k bolnemu, a večina jih umre v bolnišnici. Res je, tolaži tudi na pogrebih, a veliko raje bi dajal veselje tistim, ki si želijo česa več. Mogoče pa je Žan eden takih.

Tudi Žana je srečanje v čudni veliki zgradbi, ki ji pravijo cerkev, pošteno predramilo. Saj tudi njemu, čeprav je še otrok, življenje ni ravno z rožicami poslano. Starša sta le redko doma. Oče ima manjšo delavnico v bližnjem mestu, mama pa dela v pisarni. Žan jo sliši govoriti o tem, da je v službi veliko problemov. Ne razume se na to, ve le, da je veliko sam.

Medtem ko se vrača iz šole, Žan razmišlja o včerajšnjem srečanju z župnikom. »Kaj ko bi šel tja tudi danes?« pomisli. »Bog ve, ali župnik moli vsak dan na istem mestu? In kaj si bo mislil, če se spet pojavim v cerkvi? Ah, naj si misli, kar hoče. Šel bom tja, le torbo odnesem do svoje sobe.«

Župnik Janez se tokrat pri molitvi pred najsvetejšim kar ne more zbrati. Misli mu uhajajo na vse strani. Kot da se mu Bog izmika. Ravno se umiri, ko zasveti za hrbtom. Spet posije sonce skozi nihajna vrata in nekdo vstopi. Župnik se razveseli in sam pri sebi pomisli: »Aha, včerajšnje srečanje tudi Žana ni pustilo ravnodušnega.«

Tudi Žan je vesel, da je Janez spet tukaj. Ampak, kaj zdaj? Kaj naj mu reče, zakaj je prišel?

Župnik, čeprav še vedno obrnjen k tabernaklju, zasluti zadrego fantiča. Obrne se in ga pogleda iznad očal. »O Žan, kako lepo, da si prišel,« mu reče. Najraje bi mu rekel: »Dva, ki se spopadata s samoto, sta se srečala.« A to bi ga le spravilo v zadrego. »Kaj pa me boš danes vprašal?« se raje pošali. »Sedaj veš, da je tu vse čudno. Kje bova nadaljevala včerajšnji pogovor, preden greva na igrišče?«

Žan je presenečen, da je župnik prebral njegove misli. Res si želi na igrišče. Res je tudi, da ga marsikaj zanima o teh čudnih rečeh v cerkvi in o tem, kaj župnik počne tukaj. Že včeraj se je začudil, zakaj kleči na trdih tleh, namesto da bi se sončil v svetli sobi v fotelju. To ga tudi vpraša. »Janez, zakaj pa klečiš tu? Mar ni lepše doma v fotelju?«

»Res je v dnevni sobi v župnišču bolj udobno, a tu je vse drugače,« mu pojasni župnik.

»Kaj je drugače, razen, da je manj udobno?« reče Žan, a takoj začuti, da je to izrekel prehitro. Saj je tu res nekaj drugačnega, le da tega sam ne zna opisati.

»Tu je Bog še prav posebej navzoč. Tu biva dan in noč v tabernaklju. Tam, vidiš, kjer je večna lučka.«

»Kako je lahko Bog tam, v tisti majhni omarici. Bog je vendar velik, to vem, čeprav me ni nihče učil« se postavi deček.

»Pametno razmišljaš Žan. Res je neverjetno, da se je Bog pustil ujeti v tako majhen prostor v preprosto podobo belega kruha.«

»Da, kot bi bil kak zapornik v zlati škatli. Kdaj pa so ga ujeli in spravili na tako majhno?«

»Takole se dogovoriva Žan. Vem, da si še otrok in se rad igraš. Časa imava še dovolj, da spoznava veliko stvari o Bogu in njegovih skrivnostih, zato danes končajva kar tu. Bog se je dal ujeti, da bi nam bil lahko blizu, da bi čutili, da nismo sami, da bi cerkve ne bile puste in prazne, ampak kljub svoji velikosti prijeten prostor za vsakega. Kako se je dal Bog ujeti, da je sedaj tu, pa ti povem prihodnjič, če spet prideš k meni. Sedaj pa steciva na igrišče.«

Žan ni mogel verjeti svojim ušesom. Tako hitro, da se je kdo pripravljen z njim igrati in to brez pregovarjanja. Mogoče ima pri tem svoje 'prste vmes' tista luč, ki sveti tam, kjer je Bog ujet? Mogoče. A o tem bosta kaj več govorila jutri.

Naloga

Skušaj odgovoriti Žanu, kako se je dal Bog ujeti v tabernakelj.

3. Veliki Bog se razodeva

Že je tu sobota, dan ko je Žan prost šole. Mnogi sošolci se tega veselijo, ker so lahko doma in se igrajo z brati, sestrami ali prijatelji. Za Žana je sobota le nekoliko daljši dan. Starša bosta tudi danes večji del dneva zdoma. Mama menda nakupuje, ata pa tudi ob sobotah ostaja dolgo v mehanični delavnici. Vse to bi še nekako šlo, ko bi imel prijatelje. A ker ni iz teh krajev, ker je priseljen, se ga otroci izogibajo. Tako se potika po okolici, stika po gozdu in si krajša čas kakor ve in zna.

To soboto pa je vendarle v njem nekoliko več veselja. Še sam ne ve, zakaj. Mama mu je sicer obljubila, da gredo jutri v mesto na pizzo, a to najbrž ni glavni vzrok za veselje. Nekaj drugega je. Ko po zajtrku starša odideta vsak po svojih opravkih, začuti, kje je vir njegovega upanja. Šel bo k tistemu zanimivemu možu, ki ga je že dvakrat prijetno presenetil. Všeč mu je, ker si vzame čas zanj in se z njim pogovarja, pa še na koš dobro meče.

Nekaj ovinkov ga ločuje do cerkve, a ker ga tja vleče samo, je tam, ne da bi jih uspel prešteti. Sončno dopoldne je in župnik je ureja vrt pri župnišču. Še preden se Žan domisli, kako bi začel, zasliši pozdrav.

»Hej, Žan, kam pa jo mahaš? Danes nimaš šole. Kaj boš počel?«

»Nič. Pravzaprav, ne vem ...« odvrne Žan. Želi si družbe, marsikaj ga tudi zanima. A kako naj začne. Tedaj se domisli: »Prišel sem k vam, da mi poveste, kako se je Bog dal ujeti in spraviti v tisto majhno omarico v cerkvi. Če je res notri seveda?«

Župnik odloži vile, s katerimi se je lotil prekopavanja vrta, sede na klopcu ob župnišču in ga povabi, naj se mu pridruži. Nato začne:

»Bog je še vedno velik. Poglej to lepoto okrog sebe. Mar ni vse čudovito. In te mogočne gore nad našo vasjo? Bog se je človeku najprej razkrival, razodeval pravimo, kot stvarnik. Poznaš Sveto pismo?«

»Slišal sem zanj, videl sem ga, a ne vem, kaj je notri,« pove Žan odkrito.

»V njem je zapisana zgodovina odrešenja, zgodovina tega, kako je Bog prihajal med nas in kako je nazadnje pristal v tisti omarici, ki ji pravimo tabernakelj« razloži župnik.

»S čim se to začne?« radovedno vpraša Žan.

»Zgodovina sveta se za kristjana začne s stvarjenjem. Bog je edini večni, vedno je bil, je in bo. Je vsemogočen in v njegovih rokah je vse. Bil je preden je obstajal svet. Svojo ljubezen je želel deliti s stvarmi in živimi bitji, zato je ustvaril svet, ki ga sedaj občudujemo. In ko je videl, kako je svet lep, je vanj postavil človeka. Vtisnil mu je pečat nesmrtnosti in božje ljubezni. Želel je, da svetu gospoduje, vendar ne po lastni volji, ampak v skladu z Njim, ki ga je ustvaril.«

»Prva dva človeka sta bila Adam in Eva. To sem slišal,« se spomni Žan in vpraša: »Zakaj sta se uprla Bogu?«

»Uprla sta se mu, ker se jima je zdelo krivično, da morata razmišljati, kaj želi Bog, kakšni so njegovi načrti. Raje sta delala po svoje. Zaradi tega upora sta zapravila možnost, da bi živela vedno v ljubezni, v resnici in sreči,« pojasni župnik.

»In kako je prišlo do tega, da se je Bog dal zapreti v tabernakelj?« vpraša nestrpno Žan.

Župnik se nasmehne: »Dobro vprašanje. Bogu je bilo hudo, da se je človek od Njega in njegovih načrtov oddaljil, da se mu je uprl. Tako je že na samem začetku obljubil, da mu bo poslal pomoč, da bo hodil z njim in končno, da bo sam stopil na zemljo.«

»Torej, Bog je velik, je stvarnik. Kako pa hodi med nami, mi poveš jutri?« poprosi Žan.

»Počasi, Žan« se smeje župnik. »Vesel sem, da hočeš slišati kaj o Bogu. Počasi bova prišla tja, kjer sva se srečala - do tabernaklja.«

»Zanimivo,« reče Žan tiho. Potem pa vzklikne: »Grega zdaj metati na koš?«

Naloga

Poišči sveto pismo in preberi si odlomek o stvarjenju. Pogovorite se o njem.

4. Brat ali sovražnik

V nedeljo, ko so vsi doma in bi lahko bilo tako lepo, je največkrat ogenj v strehi. Mami in ati se neprestano prepirata in si očitata stvari, ki jih Žan ne razume. Želi si miru, a ga je tako redko deležen. Žalosten se umika v svoj svet, čeprav nekje v sebi čuti, da ni ustvarjen za to, da bi visel pred računalnikom ali taval po gozdu.

Pod vtisom včerajšnjega pogovora z župnikom, k razmišlja, če ni to, prav ti prepri tisto, kar sta zakuhala Adam in Eva. Saj tudi ati in mami nista ustvarjena za takšno življenje. Bog ve, zakaj ne živita v miru drug z drugim. In če je zvečer ati le doma, gleda poročila. Samo nasilje in vojne. Zakaj? Kje se je vse to začelo.

Precej potrj in črnih misli se spet odpravi proti vasi. Hvala Bogu je s te strani, od koder prihaja, najprej župnišče in potem cerkev. Tako se mu ni treba srečevati z ljudmi. Ni mu do tega. Rad bi le, da bi ga nekdo razumel, ga sprejel in se z njim igral. Rad bi hitro našel župnika.

Pred župniščem ni nikogar, Bog ve, kje je Janez. V tem jasnem popoldnevu menda ni spet v cerkvi. Če prvo pogleda tja, ga prav nič ne stane. In res, v polmraku novogotskih vitrajev vidi pred tabernakljem obris postave na kolenih.

»Vedno ga tudi ne smem motiti,« pomisli. V tišini se usede v klopi in se razgleduje po cerkvi. Župnik se kmalu dvigne in se mu približa. Pridi Žan, greva na sonce.

»Zakaj se ljudje prepirajo, Janez, zakaj. Je to zato ker sta grešila Adam in Eva. Kdaj bo drugače? Sit sem teh preprirov med atijem in mamico.«

»Prav, pa nadaljujva včerajšnjo zgodbo,« reče župnik in začne pripovedovati: »Prvi upor Bogu, ki nas ima rad in nas je ustvaril za srečo, sta zagrešila Adam in Eva, ki sta življenje vzela v svoje roke. Uprla sta se Bogu, nista mu hotela služiti. In ko sta imela otroka, Kajna in Abela, je eden od njiju storil enako. Abel se je veselil življenja. Čutil je, da ga Bog ljubi in da je vse, kar ima velik dar. Veselil se je narave. Bil je poljedelec in jeseni se je rad zahvalil Bogu za dobro letino. Zanj je bil Bog velik, a vseeno ga je čutil kot sopotnika. Kajna pa je bil drugačen. Krivično mu je bilo, da mora delati od jutra do večera. Jezil se je, da pri živini, bil je namreč živinorejec, ne gre vse po njegovih načrtih. Ko je videl, kako se brat veseli pridelkov in kako jih z veseljem daruje Bogu, sta v njem zrasla sovraštvo in zavist. Pobesnel je in brata ubil.«

»Kako grozno, ubil je brata ...,« reče Žan.

»Ja, Žan, grozno je, da se je to zgodilo,« se strinja župnik. Še bolj hudo pa je, da se to nadaljuje. Brat ubija brata tudi danes.«

Žan se zdrzne, kot bi ga zadela strela. Na enkrat se zresni in ulijejo se mu solze. Spomni se grozot vojne, kjer so se sosede dvignili proti sosedom. Prijatelji so postali sovražniki. V goreči hiši je izgubil stare starše. Od takrat je vse narobe. Ati in mami sta z njim prišla v Slovenijo in od takrat nima pravega doma.

»Zakaj se vse to ponavlja, zakaj so te zgodbe v svetem pismu tako resnične, tako žive. Zakaj se Kajn in Abel še danes prepirata in ubijata. Zakaj, gospod župnik? Zakaj mora biti vse narobe?« ihti Žan.

Župnik tiho odvrne: »Upiramo se temu, kar je Bog položil v nas. Nočemo ga imeti v svoji sredi, vse bi delali po svoje, potem pa je vse narobe.«

»Misliš, Janez, da je Bog res tako pomemben? Zakaj pa ne pomaga?« vpraša Žan.

Župnik se mu nasmehne: »Koliko vprašanj je v tvoji glavi. Prav imaš, tudi sam se sprašujem o vsem tem. Zato se ustavljam pred Njim v molitvi in ga prosim, naj mi da kaj razumeti.«

»Jaz pa še vedno nič na razumem,« vztraja Žan.

»Počasi, Žan,« ga tolaži župnik, »saj sva komaj na začetku. Bova že prišla do kakega odgovora. Pridi greva na tisti hrib tja, tam je še sonce.«

Naloga

Zakaj se doma največkrat prepirate. Skušaj najti tudi odgovor, kaj od vsakega pričakuje Bog.

5. Bog obnavlja prijateljstvo s človekom

Ponoči je treskalo in težke kaplje so razbijale po oknih. Žanu so se prebudili spomini na vojne vihre. Rad bi se stisnil k mami, a si ni upal. Malo prej je bilo iz spalnice slišati prepir. Bolje bo, da ju ne draži. Večkrat jih je že slišal, ko se je v strahu priplazil do njune postelje. Nič, bo že nekako, le slike goreče hiše in spomini na bobnenje granat so mu rezali dušo.

Če je Bog velik, zakaj ga ne reši strahu in groze? Če pa je majhen, zakaj je zaprt v tabernaklju, mar bi bil z njim tu v sobi, ob njegovi postelji. V tem razmišljanju je Žana končno premagal spanec.

Zjutraj je še vedno deževalo, a oblaki so se trgali in večkrat je posvetilo sonce. Žan je upal, da bo popoldan že jasno. Rad bi obiskal župnika in mu povedal, o čem je ponoči razmišljal. Nenadoma posije sonce in zariše čudovito mavrico na nebu.

Popoldan Žan pohiti z domačo nalogo in že teče po znani poti. A župnika tokrat ni v cerkvi. Mogoče je kam odšel. Žan se ustraši, da se danes ne bosta videla. Nekaj mu bo manjkalo. Do sedaj na vrata župnišča še ni pozvonil. Kaj pa, če bo okregan kakor doma, kadar se ob nepravem času prikrade v spalnico k mami? Zmeden stoji na stopnicah, tedaj pa se na vratih pojavi župnik Janez.

»Pozdravljen, Žan, kaj pa ti tukaj. Zakaj pa ne vstopiš?« ga vpraša.

»Ne vem,« je Žan v zadregi. »Bojim se, da bi vas spravil v slabo voljo. Potem ne bo nič z najinim pogovorom,« prestrašeno reče.

»Se ti zdim tak, da me lahko vsak spravi v slabo voljo,« se župnik pošali.

»Ne, to ne, ampak doma je pogosto tako. Starša sta hitro slabe volje,« potarna Žan. Potem nadaljuje:
»Ne vem, kaj jima vedno manjka.«

»Vidiš, spet lahko iščeva odgovor na tvoje vprašanje v Svetem pismu,« ga župnik opogumi.

»Kaj res?« se čudi Žan. »Kaj pravi Sveto pismo, zakaj se moja starša prepirata? Zakaj sta vedno slabe volje?«

Župnik sede na stopnico. Tudi Žan prisede. »Se še spomniš, kaj sva ugotavljala?« vpraša župnik.

Žan nekoliko pomisli in reče: »Ja, Adam in Eva sta hotela vse po svoje, zato sta zapravila mir in ljubezen. Odveč jima je bilo, da bi spraševala Boga, kaj od njiju pričakuje.«

»Krasno!« ga pohvali Janez, »dobro si si zapomnil. Greh se je nadaljeval pri njunih sinovih. Kajn je zavidal Abelu, ki je veselo daroval Bogu od svojih pridelkov. Ni prenesel pogleda nanj, zato ga je ubil.«

»Kaj pa se je zgodilo potem?« zanima Žana.

»Človek ni zajezil greha. Še več. Dopustil je, da se je greh razrasel, svet pa je postal grozno pokvarjen. Vsak je počel, kar mu je ugajalo. Ljudje so popivali, kradli in goljufali. Starši niso skrbeli za otroke. Možje so varali svoje žene in žene niso bile zveste svojim možem. Vsak je mislil le nase in jemal drugim, da bi imel izobilje. Ljubezni ni bilo več.«

»Grozno. In kje je bil Bog? Zakaj je vse to mirno gledal?« sprašuje Žan dalje.

»Saj ni« odkima župnik. »Bog tega ni mogel več mirno gledati. Bolelo ga je, da človek, ki ga je ustvaril za srečo, uničuje sebe in bližnje. Kot močni Bog se je v svoji bolečini odločil, da bo to pokvarjenost izbrisal z zemlje.«

»In kako si je to zamislil?« vpraša Žan.

»Odločil se je, da bo poslal veliko deževje. Z vesoljnim potopom se je nameril uničiti svet,« odvrne župnik.

Žan se ustavi: »Ves svet? Pa si je res ves svet zaslužil tako grozno kazen? Mar res ni bilo nikogar, ki bi bil pošten in pravičen?« vpraša.

»O, pač. Bil je mož z imenom Noe. Njemu je Bog zaupal, kaj namerava storiti. Naročil mu je naj zgradi veliko ladjo. Nanjo se je vkrcala Noetova družina in po en par izmed vsake vrste živali. Bog jih je rešil pred vesoljnim potopom. Vse drugo je bilo uničeno,« zaključi pripoved župnik.

»Škoda, da je moral Bog vse uničiti,« reče Žan zamišljeno.

»Res je,« se strinja župnik. »Tudi Bogu je bilo žal. Saj je vendar on ustvaril svet, on je ustvaril ljudi in ni jih nehal imeti rad. Videl je, kako ubogi smo ljudje in kako hitro nas zapelje slabo. A hude grožnje in kazni nas ne bodo pripeljale nazaj k Njemu. Želel nas je prepričati z ljubeznijo in sočutjem. Noetu in njegovi družini je obljubil novo zavezo in jo zaznamoval z mavrico na nebu. Ta nas še danes spominja, da nas Bog ni pozabil, da hodi z nami in ne bo nikoli več uničil sveta s potopom.«

»Mavrica ... Danes sem jo videl na nebu,« se spomni Žan. »To pomeni, da je Bog tudi danes z nami?«

»Da,« se nasmehne župnik. »Tudi danes je z nami. Še posebej pa je med nami v cerkvi. Se še spomniš? Od kar je na svetu človek, išče Bog načine, kako bi se nam čim bolj približal. Nazadnje je izbral tabernakelj. A do tja naju čaka še dolga zgodba.«

6. Tudi po imenu nam Bog govori

Župnik Janez je dobil nov zagon za delo. Vesel je, da lahko nekemu približa veselje nad Božjo bližino. Pravzaprav tudi sam na novo doživlja, kako velik je Bog. Ko se pogovarja z Žanom, odkriva, kako je Bog iznajdljiv v svoji ljubezni. Pa ne le iznajdljiv, tudi vztrajen je. Ljudje se mu že od samega začetka upiramo, on pa kar vztraja. Kako potrpežljiv je! Adam in Eva, sta se mu uprla. Vse sta hotela po svoje. Uprl se mu je Kajn, pa tudi ljudstvo v Noetovih dneh. Medtem, ko tako premišljuje in vpisuje zadnji pogreb, zazvoni zvonec. Bog ve, kdo prihaja ob tej uri? Tisti, ki želijo urediti kakšne dokumente ali prinesiti dar za sveto mašo, se navadno zvrstijo takoj pa maši, potem pa v župnišču zavlada tišina. No, tokrat je nekdo na vratih.

Župnik Janez vstane in gre odpret. Za vrati stoji Žan. Ves je objokan.

»Kaj pa je tebe prineslo ob tej uri?« presenečeno vpraša župnik.

»Starša sta se sprla zaradi mene. V šoli imam težave s slovenščino, pa je ogenj v strehi. Nihče se ne pogovarja z mano, potem pa je tako kot je. Kadar pride do teh prepиров se mama jezi na atija, zakaj smo zapustili domovino in prišli sem. Pa še v to vas, kjer te vsak gleda postrani. Nisem mogel več poslušati prepira in sem jo pobrisal iz hiše. Saj ne bosta opazila. Mislita, da sem v svoji sobi in da se spravljam spat,« se izlije iz Žana.

»Torej starša ne vesta, kje si. Tudi tega ne vesta, da prihajaš k meni?« ga župnik ustavi.

»Ne, saj ju nič ne zanima,« reče Žan ravnodušno.

A župnik odvrne: »No, no, Žan, počasi. Zate vseeno skrbita. Si oblečen in sit, imaš streho nad glavo in gotovo jima ni vseeno zate. Skrbi in bolečine pa jima dostikrat zameglijo oči, da bi te videla. A vseeno te imata rada.«

»Ne vem,« pravi Žan. »Ampak, zakaj bi jima razlagal, kje sem, če se z mano sploh ne pogovarjata?«

»Razmem, Žan, da je težko, a v odnosih moramo vztrajati tudi, ko je naporno. Skušaj biti še doma tako iskren, kot si pri meni,« ga skuša opogumiti župnik.

»Se bom potrudil,« obljubi Žan, a takoj nadaljuje: »Pustiva to, Janez, povej mi kaj lepega iz Svetega pisma.«

»Rekel si, da mamoli boli, da ste morali zapustiti domovino,« začne župnik.

»Ja, saj je tudi meni težko,« prizna Žan.

»Razmem. Zanimivo pa se mi zdi, kako se to povezuje z zgodbo, ki sem ti jo želel povedati danes. To je zgodba o Abram. Živel je v lepi deželi na bližnjem Vzhodu. Njegovo življenje je bilo mirno. Bil je pošten, Bog pa ga je nagrajeval s sadovi njegovih rok. Sveto pismo pravi, da je bil bogat z živino, s srebrom in z zlatom.

Bog ga je izbral, da bi se po njem približal svojemu ljudstvu. Zaupal mu je, da bo postal oče velikega naroda in v last prejel čudovito deželo.«

»In? Se je vse to res izpolnilo?«

»Da. A Bog včasih najprej vzame, da bi lahko dal. Abram je moral zapustiti svojo domovino v Mezopotamiji in se podati na pot v neznano. Dolgo je taval kot tujec brez doma. Bog mu je obljubil, da bo njegovih potomcev več kot je zvezd na nebu, a Abramova žena Sara mu je v pozni starosti rodila le enega sina. Pa še tega je Bog zahteval zase. Abram mu je naročil naj ga daruje kot žgalno daritev.«

»Kaj, otroka naj ubije?« se zgrozi Žan.

»Da. A Abram je Bogu zaupal. Vedel je, da ga ima Bog rad in da lahko še tako čudne in težke stvari spreminja v dobro. Zato je sina Izaka položil na oltar. V tistem hipu pa se mu je prikazal Božji angel in mu naročil, naj namesto Izaka daruje ovna, ki se je v bližini z rogovi zapletel v trnje.«

»Bog je pa res čuden, saj to sem ti povedal že prvi dan. Zapre se v tabernakelj, da bi bil z nami. Veliko obljublja, potem pa vzame človeku še tisto malo, kar ima,« razmišlja Žan, potem pa nadaljuje: »Pa je torej Abram prišel v obljubljeno deželo? Je res postal oče velikega naroda? Je Bog poskrbel zanj, ali pa je ostalo le pri obljubi?« zaskrbljeno sprašuje.

»Abram je moral dozoreti v zvestega služabnika Božjih načrtov,« razlaga župnik. »Z dejanji in odločitvami je izkazal svojo zvestobo Bogu. Postal je nov človek in dobil tudi novo ime – Abraham. Bog ga je tako postavil za očeta izvoljenega naroda, Izraela. Iz njegovih potomcev je izšel tudi Jezus, sam Božji sin.«

»Kako čudne stvari počne Bog,« se čudi Žan. »Še ime mu je spremenil ... Ali ima z vsakim kakšne načrte, tako kot jih je imel z Abrahamom?«

Župnik se smeje: »Da, Žan, ko sva se prvič srečala, sem razmišljal o tem, kakšen načrt ima Bog z mano. Bal sem se, da se iz običajnega župnika spreminjam v meniha. Nikogar ni bilo, ki bi mu lahko pripovedoval zgodbe o Božji ljubezni. Takrat pa je Bog poslal tebe.«

»In veš, kaj je še zanimivo?« nadaljuje župnik. »Abramovo zvestobo je Bog nagradil tudi z novim imenom. Dal mu je ime Abraham. Tudi v najinem imenu je nekaj zanimivega, na to sem pomislil, ko sva se srečala. Ti si Žan, kar po slovensko pomeni Janez. Bog te je pripeljal v Slovenijo in ti dal za družbo Janeza. In meni Janezu, je v strahu, da bom postal samotar, po tebi prinesel novo mladost. Tako jaz postajam bolj Žan, ti pa Janez. Mar ni to zanimivo?!«

Žan pokima, a ostane brez besed. Župnik ga poboža po skuštrani glavi in reče: »Bog torej poskrbi, le zaupati mu morava. Sedaj pa hitro steci domov, da starša ne bosta v skrbeh.«

7. Ta boleča zavist

Župnik je Žanu ponudil pomoč pri učenju slovenščine. Stopi tudi do njegovih staršev in jima povedal svoj predlog. Sprva se jima je zdelo čudno, da se župnik zanima za Žana in da mu je pripravljen pomagati, a pomoč sta sprejela. Tako in tako sta imela polno glavo drugih skrbi. Še vedno se nista vživela v novo okolje in nikogar drugega ne poznata, ki bi želel pomagati Žanu. Če se nekdo sam ponudi in je pripravljen brezplačno učiti Žana, pa naj bo tako.

Žan je vesel, da je v prijatelju, dobil še učitelja. Veselil se je skupnega druženja, pa čeprav ob učenju slovenščine. V Janezu je našel nekoga, ki ga razume in s katerim lahko deli svoje težave in navdušenje.

Sošolci so opazili, da se Žan, ki sicer k verouku ne hodi, zelo domače pozdravlja z župnikom. Za župnika jim sicer ni bilo dosti mar. Zakaj bi ga cenili in spoštovali, ko pa jim starši ne kažejo takšnega zgleda? Vseeno pa jih je jezilo, ko so videli, kako prijazen je z Žanom, ki se ga vsi izogibajo. Prav župnik, ki bi moral po njihovem mnenju prvi ločiti med vernimi in nevernimi, s posebno skrbjo gleda na Žana.

Pri slovenščini je Žan kmalu pokazal napredek. Ko ga je učiteljica vprašala, kdo mu pomaga, je z veseljem povedal, da je to župnik. Učiteljica je bila vesela, da Žan končno popravlja ocene, pri sošolcih pa je nevoščljivost samo še naraščala. Žan je to opazil in bolelo ga je, da ni nikoli dovolj dober zanje. Enkrat ga izločijo, ker je tujec, drugič, ker se trudi v šoli. Nikoli ni prav.

Pri učenju slovenščine o vsem tem potoži župniku. Ta dobro razume, kaj boli Žana. Tudi sam je že utrujen od nenehnega nasprotovanja. Sočutno se mu nasmehne in pravi: »Ah, Žan, takšno je naše življenje. Saj se spomniš ene prvih zgodb iz Svetega pisma. Sprašuješ se, zakaj je med sošolci tako huda zavist. Kajna je zavist pripeljala celo do tega, da je ubil Abela. Namesto, da bi se potrudil in tudi sam dal Bogu najboljše, se je znebil brata. Tako je tudi z nami. Raje zavidamo drugim in jih odrivamo od sebe, kot da bi se trudili narediti največ iz sebe.«

»A zakaj Bog tega ne prepreči. Zakaj čaka in dopušča, da se dogaja slabo?« se Žan ne more sprijazniti.

»Ah, Žan, ljudje smo neučakani, pri Bogu pa je potrebna potrpežljivost,« razlaga župnik. »Poglejva, kako je vodil Izraelsko ljudstvo od Abrahama do Jezusa. Slišal si, da je imel Abraham sina Izaka. Izakovemu sinu je bilo ime Jakob. Imel je dve ženi. Prva mu je rodila veliko otrok, druga pa Jožefa in Benjamina.«

Žan prekine pripoved: »Dve ženi? No, to mi je domače. Tudi pri nas imajo muslimani več žena. In kje se je začela tekmovalnost, kdo je bil kriv za vse?« preHITEVA Žan.

»Da, običajno je res eden vedno kriv,« se strinja župnik. »Tokrat je bil Jožef tisti. Oče ga je imel najrajši, vsaj tako se je zdelo bratom. Nekoč mu je dal lepo suknjo. Bratom je prekipelo. Ubili bi ga, če se ne bi ustrašili Božjega maščevanja. Raje, kot da bi se umazali z njegovo krvjo, so ga prodali za sužnja.«

Žan se čudi: »Ubogi Jožef. Kako daleč lahko nevoščljivost pripelje?! Zakaj ne vzame Bog stvari v svoje roke? Zakaj se skriva v tabernaklju, namesto da bi pokazal svojo moč in uredil stvari, kot je treba?«

Župnik prikima: »Oh, Žan, popolnoma razmem tvojo jezo. Tudi sam se velikokrat zalotim, kako se jezim na Boga, da me pusti čakati. Moje delo se mi zdi pogosto tako prazno. Kot bi leta in leta sejal, pa nič ne bi zraslo. A prav v Svetem pismu najdem tolažbo.«

»Zgodbe o človeški zavisti in hudobijah so ti v tolažbo?« sprašuje Žan.

»Ne. Tolaži me Bog, ki zmore še tako strašno zlo obrniti v dobro,« pojasni župnik.

»Je torej Bog rešil Jožefa?« je Žan radoveden.

»Je. A ni šlo lahko,« odgovori župnik. »Jožef se je v Egiptu izkazal za zelo bistrega. Razložil je Faraonove sanje in postal upravitelj Egipčanske dežele. Čez čas je v deželi njegovih bratov zavladala lakota. Bratje so pripotovali v Egipt, da bi kupili žito. Spet so srečali brata, ki so ga pred mnogimi leti prodali za sužnja. Stopiti so morali pred njega, mu priznati svoj greh in ga prositi za pomoč.«

»Oh, kako lepo bi bilo, če bi imel tudi jaz nekaj, kar bi moji sošolci potrebovali. Potem bi me spoštovali in če bi to delil z njimi, bi me imeli radi,« razmišlja Žan.

Župnik prizna: »Razmem te, Žan. Tudi jaz bi rad ljudem nekaj dal, nekaj kar si želijo. Rad bi, da bi v meni videli veselo sporočilo, pa se me pogosto izogibajo, kot da vidijo strašilo.«

Žan je molčal. Čutil je, da si delita bolečo resnico. In neverjetno - vse to, vsa njuna doživljanja so zapisana v Svetem pismu. Bog je neverjeten! Na začetku se mu je zdel predvsem čuden, sedaj pa postaja privlačen. Kako vse vodi, kako iznajdljiv je ... Tega človek res ne zmore. In koliko upanja mu daje. Če je poskrbel za Jožefa, bo poskrbel tudi zanj. Gotovo bo poskrbel. Saj že skrbi.

8. Bog se razodeva v ognju

Kako peklensko boli, če nisi sprejet. Kakor da bi v tebi gorel ogenj. Velika noč je in vsi so govorijo o praznovanju, le Žan je tiho. Pri njih doma teh praznikov ne praznujejo. Starša se ne menita za tukajšnje običaje, svoje pa sta tudi opustila. Njuno življenje se vrti le še okoli dela. Žanove dneve pa zaznamujejo dogodki v šoli in srečanja z župnikom. Rad prihaja k njemu, prijateljstvo z njim ga opogumlja. Še vedno pa ga boli, da ga sošolci ne sprejmejo. Posmehujejo se mu. Nikoli ni dovolj dober zanje. Vedno poiščejo kaj, da se mu lahko smejejo.

Tudi danes so se mu smejali, ko je narobe naglasil ime grape ob vasi. Ves poklapan odide iz šole in kar samo ga nese v cerkev. Nikoli ni klečal, tokrat pa kar pade na kolena na mestu, kjer je prvič srečal Janeza. Gleda v gorečo lučko pri tabernaklju in misli na tisočkrat bolj gorečo bolečino v sebi. Razpet med dvema ognjema sprašuje Boga kje je, zakaj se skriva, zakaj ne pomaga ...

Tokrat je župnik tisti, ki razsvetli temo v cerkvi. Nihajna vrata odstrejo svetlobo. Žan se zdrzne. Župnik pristopi in tiho poklekne poleg njega. Globoko v sebi čuti Žanovo bolečino.

»Kaj te žge, Žan?« ga čez čas prijazno vpraša.

»Oh, vedno isto ... Ne marajo me. Nikoli me ne bodo sprejeli. Kje je Bog? Zakaj ne pomaga?« potoži.

»Ah, Žan, vztrajna morava biti,« ga skuša opogumiti župnik. »Bog je! Včasih tudi on žge, da bi nas prečistil. Bog je kakor ogenj, ki enkrat sveti, drugič prečiščuje. Uničuje pa nikoli! Nikoli ne uniči nič dobrega, ne boj se!«

Žan se čudi, da župnik tudi tokrat vidi v njegovo dušo. Govori mu o ognju in luči, kot da bi vedel, kako ga žge bolečina in kako si želi najti lučko v temi.

»Še mi povej o ognju,« zaprosi. »V meni gori kot v peči – to verjetno ni Bog. Je Božji ogenj podoben lučki, ki tli pri tabernaklju?« sprašuje.

Župnik malo pomisli, nato pa reče: »Žan, naj ti povem zgodbo o tem, kako se je Bog nekoč razodel v ognju?«

»Povej,« Žan zaprosi.

Župnik začne pripovedovati: »Jožefovi bratje, Izraelci, so bili v Egiptu lepo sprejeti. S svojimi družinami so se naselili med Egipčane in bili dobrodošli. Leta so minevala, Jožef in faraon sta umrla. Ljudje so pozabili na njuno prijateljstvo. Izraelci so postali manjvredni tujci, ki so jih Egipčani izkoriščali in imeli za sužnje. A Bog ni pozabil nanje. Izbral je moža po imenu Mojzes in se mu na poseben način približal.«

Žan se spomni: »Mojzes, za to ime sem že slišal. Kako sta se srečala Bog in Mojzes?« sprašuje.

»Mojzesu se je življenje obrnilo na glavo. Iz faraonove palače je moral zbežati v puščavo. Tam se je na nenavaden način srečal z Bogom,« pripoveduje župnik.

»Kako?« zanima Žana.

»Bil je vroč dan,« nadaljuje pripoved župnik. »Mojzes je gnal čredo ovac na pašo. Naenkrat je zagledal grm, ki je gorel, a ni zgorel. Želel se je približati tej čudni prikazni, tedaj pa je zaslišal glas, ki je prihajal iz sredine grma. Bog mu je spregovoril. Naročil mu je, naj se vrne v Egipt in osvobodi zaslužnjene Izraelce. Mojzes se je prestrašil tako težke naloge. Vprašal je, kaj naj reče ljudem, kdo ga pošilja. Bog, ki se je takrat prvič razodel po imenu, mu je odgovoril: Jaz sem, ki sem. Reci, Jaz sem me je poslal.«

»Čudno ime, Jaz sem,« pravi Žan. »A najbrž bo kar držalo. Bog je tisti, ki je vedno tu. Bog je. Saj res, tako ime je zanj pravo. On je in pika,« se Žanu posveti. Potem pa nadaljuje: »No, povedal si mi o Bogu v ognju. Še vedno pa ne vem, kaj naj počnem z ognjem, ki je v meni. Kakšno zvezo ima Bog in žgoča bolečina, da me sošolci ne marajo?«

Župnik mu na vprašanje odgovori z novim vprašanjem: »Veš, kaj je rekel Mojzes Bogu, ko ga je ta poslal k faraonu?«

»Ne vem, kako naj bi vedel,« odvrne Žan.

Župnik pove: »Vprašal ga je, kako naj se postavi pred faraona, ko pa ne zna z besedami. Bog mu je obljubil, da bo z njegovimi usti. Pomagal mu bo poiskati prave besede in ga učil, kaj mora povedati. Hkrati mu je poslal še brata Arona, da bi mu bil v oporo.

No vidiš, Žan, Bog vedno poskrbi. To je odgovor tudi za tvoja usta,« se župnik posmeje, potem pa nadaljuje: »Kadar te bo strah, da boš spet kaj narobe rekel, si zapomni: Bog je s tvojimi usti in te bo učil. Hkrati pa ti je dal tudi brata Janeza, mar ne?«

Ogenj v srcu Žana končno pojenja. Saj res, tako bo že šlo. Bog je, pa čeprav ga ne razume najbolje. Pa tudi župnika ima za sopotnika. Tako bo že šlo. Potolažen in opogumljen se Žan odpravi domov.

9. Skupaj v obljubljeni deželi

Žan je vesel druženja z župnikom, a čuti, da nekaj manjka. Zdi se mu, da bi se najraje pridružil likom, o katerih govori župnik. Vsak ima svoje težave, marsikdo ga hudo polomi, a tisti, ki vztraja z Bogom, se zdi potolažen. Še več. Žan doživlja, kot bi bile zgodbe povezane v nekakšno karavano, ki se pomika proti cilju. Ljudje, ki so srečali Boga, vedo, kam gredo in komu pripadajo. On pa ve le to, da se v novem kraju še vedno ne znajde. Ne ve kam gre, nikomur ne pripada. Včasih bi se najraje preselil v župnišče k Janezu, ki mu je postal kakor oče. A župnik pravi, da je njegov dom pri starših.

Žan bi župniku rad zaupal, kar čuti. A na hitro se tega ne da razložiti. Med učenjem slovenščine je premalo časa. Ko ga ujame v cerkvi ali pred župniščem, mine srečanje kakor blisk. O tem, da bi rad pripadal, da bi rad vedel kam gre .., o tem mu bo povedal, ko bosta v miru.

Zdi se, da Bog res vodi njegovo življenje. Kmalu poskrbi za priložnost, da se lahko župnik in Janez v miru pogovorita. Janez Žana namreč povabi, da bi šla skupaj nabirati kostanj. Starša se več kot toliko ne sprašujeta, kaj se dogaja z Žanom. Pri ljudeh se malo pozanimata, kakšen je župnik in ali je z njim vse v redu. Ko izvesta, da je prijazen in da ni še nikomur storil nič žalega, pustita Žana na kratek izlet.

Janez in Žan med potjo klepetata, ponavljata slovenščino in nabereta lep in debel kostanj. Nato se vrneta v župnišče, da bi ga spekla. Med tem, ko ga pripravljata, se Žan opogumi:

»Župnik Janez, sedaj se že nekaj časa pozna. Nisi mi še sicer povedal, kako je prišel Bog v tabernakelj, a čutim, da je res, kar mi o Njem pripoveduješ. On je tam, pa tudi z mano je. Ampak nekaj mi manjka.«

Župniku pridejo skoraj solze v oči. Kako dovteta je lahko otroška duša, pomisli. Kako hitro otrok začuti, da je Bog tu in da je dober. Po moško se skuša zbrati. Reče mu: »Povej, Žan. Kaj manjka?«

Žan malo pomisli. Skuša najti prave besede. Nato poskusi: »Zdi se mi, da so ljudje o katerih mi pripoveduješ, med sabo povezani. Srečali so Boga in šli za njim. Zdi se mi, kot bi bili skupaj na isti poti. Kot karavana, kot množica, ki hodi za Bogom, gredo proti nekemu cilju. Jaz pa ne vem, kam grem. Še huje je, da sem sam.«

Janez ne more ostati po moško trden. Otrok ga razneži. Stisne ga k sebi in reče: »Ti si res pravi Božji otrok! Prav imaš. Bog povezuje ljudi, ki mu sledijo. Posebej je izbral Izraelce, da so kot narod hodili za njim. Danes pa nas povezuje v Cerkev, kjer smo kot nekdanji Izraelci zbrani na poti v obljubljeni deželi. Tudi ti pripadaš temu ljudstvu, tako kot jaz.«

»Kaj res?« se Žanu zasvetijo oči. »Sem tudi jaz s tabo na poti?«

»Da,« reče župnik. »Skupaj greva v obljubljeni deželi. Mogoče pa naju lahko poleg preprostih svetopisemskih zgodb še nekaj poveže. A poglejva naprej, kako se je razpletla zgodba o Mojzesu.«

»Saj res,« se spomni Žan. »Je Mojzesu uspelo prepričati faraona?«

»Ni šlo ravno gladko, a kjer je Bog, tam je moč,« pove župnik in nadaljuje: »Faraon ni hotel osvoboditi Izraelcev, zato je moral Bog pokazati svojo moč. Na Egipčane je poslal nadloge: požrešne kobilice,

strupene kače, komarje, muhe, boleznj ... Ker faraon ni in ni hotel popustiti, je slednjič Bog pomoril vse Egipčanske prvorojence. Izraelci so lahko končno zapustili deželo. A faraon si je kmalu premislil. Za njimi je poslal svojo vojsko. Bog pa je poskrbel, da se je Rdeče morje odprlo in so lahko po suhem ubežali pred Egipčani. Vsi faraonovi vojaki so utonili v morju.«

»Grozno,« se Žan čudi napeti pripovedi.

»Da,« se strinja župnik. »Še bolj grozno pa je, da so Izraelci še vedno godrnjali nad Bogom, kljub temu, da so videli njegova velika dela. V puščavi so se pritoževali in bi se najraje vrnili v Egipt ter zamenjali svobodo za polne lonce. Šli so celo tako daleč, da so začeli častiti druge bogove. Bog pa ni obupal nad njimi. Da bi bili bolj povezani na poti v obljubljeni deželo, je po Mojzesu z njimi sklenil novo zavezo. Dal jim je deset zapovedi, s pomočjo katerih so kljub padcem vendarle vztrajali skupaj in zapovedi ohranili vse do današnjega dne,« zaključuje pripoved župnik.

»Neverjetno, da se lahko nekaj ohrani skozi tako dolgo dobo,« se čudi Žan in vpraša: »Kakšne pa so te zapovedi?«

»Če ti je prav, se lahko o njih pogovoriva, po tem ko bova ponovila sklanjatve. Sedaj pa poskusi kostanj, ki se je med tem spekel,« predlaga župnik.

»Ampak, Janez, nisi mi še odgovoril, komu pripadam. Nočem biti sam. In kako naj vem, kam me vodiš?« vztraja Žan.

»Oh, Žan« se župnik nasmehne, »ti rasteš hitreje kot jaz. Da, hotel sem ti povedati, da so Izraelci v hoji za Bogom povezovale Božje zapovedi. Tudi nas lahko povežejo in hkrati kažejo pot vse do tabernaklja.«

»No, potem jih želim spoznati. Rad bi razumel kam grem in ne bi bil rad sam,« je Žan odločen.

»Obljubim ti, da se bo to zgodilo,« veselo zatrdi župnik in mu poda pečen kostanj.

10. Zaradi Boga izgubi glavo

Žan se ob župnikovih pripovedih o velikih likih Stare zaveze navdušuje nad nenavadnimi srečanji Boga z ljudmi. Želi si spoznati deset Božjih zapovedi in izvedeti še kaj več. Župnik Janez je tega nadvse vesel. Rad nekomu posreduje zgodovino odrešenja, sporočilo o Božji ljubezni in Bogu, ki je tudi danes z nami.

Tako minevajo meseci. Žan je navdušen nad kraljem Davidom in Salamonom. Preroki ga nekoliko plašijo. Postaja mu jasno, da zvestoba Bogu prinaša trpljenje. To se mu upiralo, a slutiti, da je tako prav. Bog ga privlači. Noče se oddaljiti od želje, da bi hodil za Njim, a boji se je trpljenja. V sebi še vedno podoživlja grozote vojne. Poti se je, ko je posluša o trpljenju preroka Jeremija in mučeništvu Makabejskih bratov.

Vprašanje, zakaj Bog ne prepreči trpljenja, postaja v njem vedno bolj glasno. Župnik pa mu potrpežljivo prikazuje lik za likom, zgodbo za zgodbo, da bi Žan razumel, kako pomembno je, da v težavah in trpljenju ne izgubimo zaupanja v Božjo previdnost.

Danes je Žan še posebno nestrpen. »In kdaj bova končno prišla do skrivnostnega kraja, pred katerim vsak dan ure in ure moliš?«

Župnik odvrne: »Mislim, da je čas, da se iz Stare zaveze dvigneva v novo dobo, ko je Bog sam stopil na zemljo, da bi nam pokazal, zakaj je smiselno vztrajati, kljub trpljenju.«

»Kar na zemljo je stopil?« se čudi Žan.

Župnik prikima: »Da. Hotel se nam je kar najbolj približati. S svojim ljudstvom je bil povezan z zapovedmi, ki so jih hranili v skrinji zaveze. Na poseben način je bil prisoten v templju, ki ga je dal zgraditi kralj David. A ljudje so se od njega še vedno oddaljevali. Zato je stopil na zemljo.«

»To pa je moralo biti veličastno,« se Žan zamisli.

»Da in ne hkrati,« odvrne župnik.

»Kako to misliš?« vpraša Žan.

»Saj že veš, da Bog pogosto deluje zelo drugače, kot bi mi predvidevali,« se župnik nasmehne in začne pripovedovati: »Bog je poklical še zadnjega izmed prerokov, da bi po njem napovedal svoj prihod. Njegovo ime je bilo Janez Krstnik. Bil je zanimiva pojava. Živel je v puščavi, oblačil se je v kameljo kožo, jedel kobilice in med divjih čebel.«

Žan se začne smejati: »Bog pa ima smisel za humor, da po takem čudaku sporoča tako pomembne novice.«

»Da, strinjam se,« se nasmeje še župnik. »Bog vedno preseneča, zato moramo biti zelo pazljivi, da ga ne spregledamo. Tisti, ki so v Janezu Krstniku videli le čudaka, so spregledali njegovo sporočilo. Janez jih je vabil, naj se spreobrnejo, naj ne bodo zagledani vase, naj se veselijo življenja in naj zaupajo, da jih Bog ljubi.«

»Lepo sporočilo. Potem se nanj niso jezili, tako kot na preroka Jeremija?« vpraša Žan.

»O pač, tudi nanj so se nekateri jezili. V tistem času je deželi vladal kralj Herod. Rad je poslušal Janeza, a spravljal ga je v zadrego. Javno mu je namreč očital, da je poročil ženo svojega brata. Vladar bi moral biti ljudem za zgled, zato je bila njegova pokvarjenost za Janeza nedopustna,« razlaga župnik.

»Kaj je naredil Herod?« zanima Žana.

»Oh, Herod je dal Janeza zapreti v ječo. K temu ga je nagovorila žena, ki Janeza ni mogla prenašati. Herod bi ga najbrž kmalu izpustil, saj ga je njegovo sporočilo v globini srca privlačilo. A zgodilo se je, da se je zagovoril na neki zabavi. Lepi pastorki je v zameno za ples obljubil, da ji izpolni kakršnokoli željo. Ta je tekla k materi in jo vprašala, kaj naj ga prosi. Ta ji je naročila, naj od kralja zahteva Janezovo glavo.«

»Oh, grozno. Kako si je lahko kaj takega zaželela?!« vzklikne Žan.

»Sovrašstvo nimam meja, saj veš,« reče župnik.

»In potem? Saj ga Herod menda ni dal res obglaviti?« hiti Žan.

»Herod je bil premalo odločen, da bi oporekal. Sram ga je bilo, da bi pred gosti požrl besedo in se zavzel za nedolžnega Janeza. Zato je obljubo izpolnil. Pastorki je dal na krožniku prinesiti njegovo glavo.«

»Janez, ne razumem,« protestira Žan. »Rekel si, da mi bo z začetkom nove zaveze, bolj razumljivo, zakaj Bog dopušča trpljenje. A to, kar praviš, je šele norost. Zakaj je moral tako grozne smrti umreti nekdo, ki je oznanjal tako čudovito sporočilo in pripravljaj ljudi na prihod Boga?!«

»Žan, bodi potrpežljiv,« ga župnik spodbuja. »Vztrajni moramo biti, če želimo doumeti Boga in sprejeti trpljenje. Tukaj se ne da prehitevati.«

»Ta župnik. Vedno ima prav,« pomisli Žan sam pri sebi. Še ga boli, da svet ni takšen, kot si ga predstavlja. A mora vztrajati. Mora izvedeti, kako je Bog stopil na zemljo.

11. Bog sam je stopil na zemljo

»Torej, Janez, danes začneš z zgodbo, kako je Bog stopil na zemljo«, se mudi Žanu.

»Prav,« reče župnik. »A tokrat lahko zgodbo prebereva iz Nove zaveze, ki jo bova danes prvič odprla. Župnik vzame s police knjigo, ki je tanjša od tiste, iz katere sta brala zgodbe o Abrahamu, Mojzesu, kralju Davidu in prerokih. Odpre jo in ponudi Žanu.

»No, kar preberi,« mu reče.

Žan vdihne, kot bi se pripravljajal na start pri teku. Nekaj treme ima, a ne toliko zaradi branja. Naglasi mu ne delajo več težav. Po tolikih pogovorih z župnikom mu slovenščina lepo teče. Bolj ga vznemirja, kaj bo v knjigi izvedel. V župnikovi pisarni je veliko stvari, ki ga navdajajo z nekim strahospoštovanjem, zdijo se mu povsem drugačne od tistih doma ali v šoli. Govorijo o Bogu. Večkrat opazi, s kakšnim spoštovanjem jih jemlje župnik v roke. Z enakim spoštovanjem želi tudi on brati iz Svetega pisma. Vdihne in izpod obrvi pogleda župnika. Ta mu pokima, zato začne brati:

»Napoved Jezusovega rojstva

V šestem mesecu je Bog poslal angela Gabriela v galilejsko mesto Nazaret, k devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef, iz Davidove hiše, in devici je bilo ime Marija. Angel je vstopil k njej in rekel: 'Pozdravljena, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj!' Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to. Angel ji je rekel: 'Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus. Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.' Marija pa je rekla angelu: 'Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?' Angel ji je odgovoril: 'Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin.

Glej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v starosti; in to je šesti mesec njej, ki so jo imenovali nerodovitno. Bogu namreč ni nič nemogoče.' Marija pa je rekla: 'Glej, Gospodova služabnica sem, zgodi se mi po tvoji besedi!' In angel je šel od nje. (Lk 1,26-38).«

Žan konča in tiho gleda nazaj po besedilu.

»Kaj praviš, Žan, ali česa ne razumeš?« vpraša župnik.

»Kaj pomeni devica?« izstreli Žan.

»Če nekoliko poenostaviva je devica dekle, ki še ni poročeno in ne živi z možem. Marija še ni bila poročena, ko se ji je prikazal angel in ji povedal, da bo rodila Jezusa, Božjega sina,« pojasni župnik.

»Janez, hočeš reči, da Marija ni spala z Jožefom!« pove Žan naravnost.

»Da. Bog je poskrbel, da je spočela po daru z nebes,« pove župnik.

»Je bila Marija kraljica tiste dežele?« zanima Žana.

»Ne,« odkima župnik. »Bila je navadno dekle in njen zaročenec Jožef je bil tesar.«

»To je pa še bolj čudno, kot tabernakelj,« razmišlja Žan. »Bog je izbral kar eno čisto navadno dekle, za mater svojega sina. Gotovo ji ni nihče verjel.«

»Počakaj, to še ni vse,« ga župnik prekine.

»Kaj, a sledi še kaj bolj norega?« vpraša Žan.

»Da,« se nasmehne župnik in nadaljuje: »Čas njenega poroda se je dopolnil, ko sta bila z Jožefom sredi napornega potovanja. V zavetiščih zanju ni bilo prostora, ljudje ju v svoje hiše niso sprejeli. Zatekla sta se v borno pastirsko bajto. Marija je tam rodila dete, ga povila in položila v jasli.«

»Noro!« vzklikne Žan.

»Da. To je bila čudna in čudovita noč hkrati. Angeli so se spustili z neba in prepevali Slavo novorojenemu Bogu. A slišali so jih le preprosti pastirji. Ti so prvi izvedeli veselo novico. Angel se jim je približal in jim dejal: 'Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod. To vam bo v znamenje: našli boste dete, povito in položeno v jasli.'«

»Bog v jaslih?« se Žan ne more načuditi. Pričakoval sem, da bo njegov prihod veličasten, a rodil se je kot majhno dete, preprosti materi v revni pastirski bajti. Še posteljice ni imel!«

»Vidiš, Žan. Počasi se bližava tabernaklju. Bog je vztrajno hodil za svojim ljudstvom. Vse je naredil, da bi se mu približal. Nazadnje je poslal svojega sina, da se je kot nebogljeni otrok rodil med nami. Sedaj najbrž že skoraj razumeš, kako velik je Bog, da zmore biti tako skromen,« zaključi župnik.

Žan ostane brez besed. V sebi je odločen, da mora o Božjem detetu še več izvedeti. Kakšen bo, ko bo zrasel? Božji otrok bo zrasel v dečka, podobnega njemu. Če je Bog postal podoben njemu, lahko tudi on postaja podoben Bogu,« razmišlja.

Župnik Janez ga smehljaje opazuje in bere njegove misli. Vesel je, ko vidi, kako dovetna je lahko otroška duša za Božje veličine.

12. Bog na begu

Pri Žanu doma je vse kot običajno. Starša se zdita naveličana in brezvoljna. Zdi se, da je življenje že zdavnaj odšlo mimo njiju. Žan pa bi rad živel! Še sam ne razume, kaj točno bi rad, a ve, da hoče živeti. Vedno bolj ga boli, da se doma vse vrti le okrog službe in zaslužka. Boji se preprirov, ki v valovih pustošijo po njihovem domu. Tudi to poletje je napeto glede dopusta in skupnih počitnic na morju. Ati je zopet padel v čudno krizo. Kot zmeraj se je začelo s preprirom z mamo in nadeljevalo z mučno tišino. Že nekaj tedno prihaja domov opit in razdražljiv. Bolje je, da takrat nihče ne zine niti besede. Žan in mama raje nič ne sprašujeta.

Žan ne razume, kaj se dogaja. Mama pravi, da je to zaradi vojne in njihovega begunstva. V vojni je ati sodeloval pri osvobajanju nekega mesta in od takrat se mu to dogaja. Odkar so morali zapustiti domovino, se vse le še stopnjuje.

Žan ne more preboleti izgube starih staršev. Večkrat ga tlači mora. Ne more se sprijazniti, da tudi njegovih nekdanih prijateljev in sošolcev ni več, ker so se zaradi vojne raztepli po svetu.

Od kar pozna župnika, se Žan, ko mu je najtežje zateče v cerkev. Pred tabernakljem premleva svojo bolečino. In ker preživi tudi župnik veliko časa kleče pred tabernakljem, se tam večkrat srečata. Tudi danes sta tam. Nekaj časa molčita, potem pa župnik vpraša Žana, kaj ga boli.

Žanu se ulijejo solze. Velikokrat sta že govorila o tem, da je potrebno življenje sprejeti takšno kot je, a še vedno ne more sprejeti dejstva, da odrašča v begunski družini. Zakaj so morali zapustiti domovino? Zakaj mora biti tujec? Zakaj, zakaj, zakaj?!

Župnik Janez razume Žanovo stisko, a ne more ga tolažiti s praznimi obljubami. Življenje je težko, to bo moral sprejeti. In ker sta se začela srečevati z Jezusom, Božjim sinom, ne more mimo njegovega bega.

»Žan, se spomniš, kako vesel si bil, ko sem ti pripovedoval o Jezusovem rojstvu,« začne župnik. »Jezus je bil otrok, kakor ti. Še več, njegova družina je morala kakor tvoja zbežati iz domovine.«

»Ni mogoče,« se Žan začudi. »Bog na begu?! Pa kaj še. Pred kom bi lahko bežal?«

»Kmalu po Jezusovem rojstvu so kralja Heroda obiskali modri z vzhoda. Danes jim pravimo trije kralji. Povedali so mu, da iščejo novo rojenega kralja, da bi se mu poklonili. Herod je bil prepričan, da ga bo novi kralj želel izpodriniti, zato je ukazal pomoriti vse dečke stare dve leti in manj v Betlehemu in njegovi okolici. Jožefa je angel v sanjah posvaril, da želi Herod umoriti dete. Takoj je vstal in sredi noči skupaj z detetom in Marijo zbežal v Egipt. Vse do Herodove smrti so živeli v tuji deželi.«

In kako so modri izvedeli, da se je Jezus rodil v Betlehemu?